

Съобщение за пресата

Люксембург, 15 януари 2020 г.

Екопроектирането и енергийното етикетиране на ЕС водят до повишаване на енергийната ефективност, твърдят одиторите на ЕСП

Действията на ЕС в областта на екопроектирането и енергийното етикетиране са допринесли за по-висока енергийна ефективност, според нов доклад на Европейската сметна палата. Наблюдават се обаче значителни закъснения в регулаторния процес и съществува риск оценката на въздействието на политиката да е завишена. Освен това неспазването на нормативните изисквания от страна на производителите и търговците продължава да бъде значителен проблем, според одиторите.

Като част от борбата с последиците от изменението на климата ЕС се ангажира да увеличи своята енергийна ефективност с 20 % до 2020 г. и с 32,5 % до 2030 г. За да спомогне за постигането на тези целеви стойности, Европейската комисия е предприела мерки, насочени към по-екологичен дизайн на продуктите (т.нар. екопроектиране) и по-голяма информираност на потребителите относно консумацията на електроенергия и въздействието върху околната среда (посредством енергийни етикети).

Одиторите потвърждават, че Комисията е използвала надеждни и прозрачни методологии за подбор на регулираните продукти. В резултат на това политиката на ЕС се е съсредоточила върху 30 продуктови групи с най-високия потенциал за енергоспестяване. Същевременно одиторите отбелязват наличието на предотвратими забавяния в регулаторния процес, които са довели до ограничаване на ползите от политиката, тъй като възниква възможността изискванията за екопроектиране да са вече неактуални, а енергийните етикети да не помагат на потребителите да отличават най-ефективните и най-малко ефективните продукти. Същевременно Комисията е предприела стъпки за подобряване на етикетите за енергийна ефективност. Интегрирането на понятия от областта на кръговата икономика обаче продължава да бъде несистематично, твърдят одиторите.

Комисията изготвя редовно доклади с резултатите от политиката си за екопроектиране и енергийно етикетиране. В някои твърдения обаче е възможно да е преувеличено

Настоящото съобщение за пресата има за цел да представи основните послания на специалния доклад, приет от Европейската сметна палата. Пълният текст на доклада е публикуван на eca.europa.eu.

ECA Press

12, rue Alcide De Gasperi – L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu @EUAuditors eca.europa.eu

въздействието от тази политика. В тях например не са взети предвид данни за неспазване на законовите изисквания, нито забавянията при прилагането. Нещо повече, при отчитането на въздействието на екопроектирането не е отчетена разликата между изчислената според хармонизираните стандарти консумация на енергия и реално изразходваната енергия. Например хладилниците с хладилна камера се тестват, без да се отварят вратите и без храна в тях. Поради това съществува риск стойността на спестената енергия да е завишена, предупреждават одиторите.

В държавите членки на ЕС органите за надзор на пазара носят отговорност продаваните на тяхна територия продукти да са в съответствие със законодателството в областта на енергийното етикетиране и екопроектирането. Комисията обаче играе важна роля за улесняване на сътрудничеството между националните органи за надзор на пазара. Информационната и комуникационна система за надзор на пазара има за цел да помогне за обмяната на резултатите от проверките, въпреки че някои функционални ограничения намаляват ефективността ѝ.

През последното десетилетие Комисията също така финансира няколко проекта за засилване на надзора върху екопроектирането и енергийното етикетиране, които са постигнали положителни резултати, съобщават одиторите. Въпреки това остава неясно дали те наистина са довели до промени в начина, по който държавите членки изпълняват своите задължения за надзор на пазара. На практика броят на моделите продукти, изпитвани в лаборатория, все още е сравнително малък. Като цяло Комисията е изчислила наскоро, че между 10 и 25 % от продадените продукти не съответстват на нормативните изисквания на ЕС. Одиторите заключават, че неспазването на изискванията от страна на производителите и търговците продължава да бъде значителен проблем.

За да се засили въздействието на политиката за екопроектиране и енергийно етикетиране за периода след 2020 г., одиторите отправят редица препоръки към Европейската комисия, които обхващат:

- мерки за ускоряване на регулаторния процес, например чрез приемането на мерките за изпълнение, когато те са готови, а не когато пакетът е завършен;
- подобряване на начина на измерване и докладване на въздействието на политиката чрез подобряване на допусканията и използване на методология, която измерва действителното потребление на енергия от крайните потребители; и
- действия за улесняване на обмена на информация между органите за надзор на пазара в държавите членки и за подобряване на спазването на политиката. Това следва да включи подобряване на съответните инструменти за държавите членки, разпространяване на най-добрите практики и предоставяне на обучение при поискване.

Бележки към редакторите

Етикетите за екопроектиране и консумация на енергия не са задължителни:

- Законодателството на ЕС в областта на екопроектирането действа, като определя изисквания за енергийна ефективност и други изисквания по отношение на промишления дизайн, с помощта на които да се оптимизира въздействието върху околната среда. Продуктите, които не отговарят на тези изисквания, не могат да бъдат продавани в ЕС, като така от пазара се отстраняват продуктите, които са с най-лоши показатели.
- Етикетите за енергийна ефективност на ЕС обозначават степента на енергийна ефективност на продукта по скала от А до G въз основа на неговата консумация на енергия. С тяхна помощ се прави изчисление на годишната консумация на енергия за всеки продукт и се обозначава класа на консумация на енергия при подобни продукти. Това позволява на потребителите да вземат информирани решения.

Специален доклад № 1/2020 „Действията на ЕС във връзка с екопроектирането и енергийното етикетиране — важният принос за повишаване на енергийната ефективност е ограничен от сериозни забавяния и неспазвания на изискванията“ е публикуван на уебсайта на Европейската сметна палата (eca.europa.eu) на 23 езика на ЕС.

Сметната палата представя своите специални доклади на Европейския парламент и на Съвета на ЕС, както и пред други заинтересовани страни, като националните парламенти, бизнеса и представители на гражданското общество. По-голямата част от препоръките, отправени от ЕСП в нейните доклади, се изпълняват.

Лице за контакт с пресата за този доклад

Vincent Bourgeois — Ел. поща: vincent.bourgeois@eca.europa.eu

Тел.: (+352) 4398 47502 / Моб.: (+352) 691 551 502